

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1452/2023
18.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Радосав Гвоздић адвокат из ..., против тужене Предшколске установе „ББ“ из Старе Пазове коју заступа Општинско правобранилаштво Општине Стара Пазова, ради поништаја решења о престанку радног односа, накнаде штете и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2979/22 од 23.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 18.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2979/22 од 23.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2979/22 од 23.11.2022. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба тужене и пресуда Основног суда у Старој Пазови П1 76/20 од 01.02.2020. године делимично преиначена у усвајајућем делу тако што су одбијени захтеви тужиље за поништај као незаконитих решења директора тужене број .. од 12.03.2020. године којим је тужиљи престао радни однос због неиспуњавања услова за рад у погледу психичке, физичке и здравствене способности за рад са децом и решења Управног одбора тужене број .. од 02.04.2020. године којим је одбијена жалба тужиље поднета на решење директора тужене број .. од 12.03.2020. године, да се обавезе тужена да врати тужиљу на рад на неодређено време и пријави је код надлежних установа за обавезно социјално осигурање те изврши уплату доприноса за период од 08.04.2020. године до враћања тужиље на рад и да се тужена обавезе да исплати тужиљи накнаду штете у висини износа бруто зарада и других примања која јој припадају по закону, општем акту и уговору о раду, као и да јој накнади трошкове парничног поступка са затезном каматом, а укинута у делу којим је тражено да се тужена обавезе да изврши уплату пореза за период незапослености тужиље почев од 08.04.2020. године па до враћања тужиље на рад и у делу да се обавезе тужена да распореди тужиљу на радно место у складу са њеном стручном спремом и радним искуством, и у том делу је тужба одбачена. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да накнади туженој трошкове првостепеног парничног поступка у износу од 160.677,66

динара у року од осам дана. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са одредбама члана 408. и члана 441. ЗПП, Врховни суд је нашао да тужиљина ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису основани наводи ревидента о битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учињеној у другостепеном поступку. Другостепени суд је на основу одредби чланова 387. став 1. тачке 4. и 5, 391. став 2. и 394. тачка 4. тог закона у целости одлучио о жалби којом је тужена побијала првостепену пресуду у делу којим је усвојен тужбени захтев.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је у радном односу код тужене од 01.09.2006. године, на радном месту васпитачице. Поводом притужби једног родитеља на тужиљин рад са децом, тужена је формирала тим за спречавање дискриминације и злостављања деце који је одлучио да се тужиља измести из групе у којој је до тада обављала рад. Тужиља је решењем директора тужене од 10.01.2020. године, упућена на циљани лекарски преглед ради процене њених психичких, физичких и здравствених способности за рад са децом. Преглед је обављен у Институту за медицину рада који је након тога упутио туженој обавештење да је код тужиље, због констатованих обољења, утврђена неспособност за рад са децом и омладином. Директор тужене, на основу извештаја о резултатима здравственог прегледа, 12.03.2020. године донео је решење о престанку радног односа тужиље због неиспуњавања услова за рад са децом у погледу психичке, физичке и здравствене способности. Решењем Управног одбора тужене од 02.04.2020. године одбијена је тужиљина жалба изјављена против решења о престанку радног односа.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да су побијана решења о престанку радног односа донета погрешном применом члана 167. став 2. Закона о основама система образовања и васпитања у вези са чланом 139. тог закона јер тужиља не заснива радни однос код тужене. По становишту тог суда, радни однос тужиље могао је престати само на основу члана 176. став 1. тачка 1. Закона о раду, након спроведеног поступка за утврђивање губитка њене радне способности. Из тих разлога, првостепени суд је поништио решења о престанку радног односа тужиље и применом члана 191. Закона о раду одлучио о другим тужиљиним захтевима.

Другостепени суд је, налазећи да одлучивање о захтеву за уплату пореза и распоређивање тужиље на радно место у складу са њеном стручном спремом и радним искуством није у надлежности суда, укинуо првостепену пресуду и у том делу одбацио тужбу, а у преосталом делу исту пресуду преиначио и одбио тужбени захтев. По становишту тог суда, решења о престанку радног односа су законита, заснована на

одредби члана 167. став 2. Закона о основама система образовања и васпитања јер је утврђено да тужиља не испуњава услове из члана 139. став 1. тог закона, због чега није основан тужилјин захтев за њихов поништај и њени захтеви за враћање на рад и накнаду штете.

Изложено правно становиште другостепеног суда прихвата и ревизијски суд.

Одредбом члана 139. став 1. тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања прописано је да се у радни однос у установи може примити лице под условима прописаним законом, између осталог и ако има психичку, физичку и здравствену способност за рад са децом и ученицима. Према ставу 2. те одредбе, услови за пријем у радни однос доказују се приликом заснивања радног односа и проверавају се у току рада. Одредбом члана 167. став 2. тог закона прописано је да запосленом престаје радни однос ако се током његовог трајања утврди да не испуњава услове из члана 139. став 1. или ако одбије да се, на захтев директора, подвргне лекарском прегледу у надлежној здравственој установи.

У конкретном случају, прегледом обављеним у надлежној здравственој установи утврђено је да тужиља није здравствено способна за обављање рада са децом, тако да су били испуњени услови за престанак њеног радног односа по цитираним одредбама наведеног закона. Овде се не ради о губитку радне способности као разлогу за престанак радног односа по сили закона, предвиђеног чланом 176. став 1. тачка 1. Закона о раду, односно о потпуној неспособности тужиље за рад. Тужиља нема здравствену способност за рад са децом, за обављање послова васпитача, а у таквој ситуацији је посебним законом предвиђен престанак радног односа.

Из тих разлога нису основани наводи ревидента о погрешној примени материјалног права, па је зато на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић